

СТАНОВИЩЕ

ЗА КАНДИДАТУРАТА НА ДОЦ Д-Р **ИВАЙЛА ЛЮБОМИРОВА
ПОПОВА** ,УЧАСТНИК В КОНКУРСА ЗА ПРОФЕСОР ПО
СРЕДНОВЕКОВНА ОБЩА ИСТОРИЯ В ИФ НА СУ “КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ”

Проф. дин Петър Ангелов

На обявения в ДВ бр. 50 от 15.06. 2018 г. конкурс за професор по шифър 2.2. История и археология, Средновековна история за нуждите на Историческия факултет при СУ “Климент Охридски” се е явил единствен кандидат доц.д-р **ИВАЙЛА ЛЮБОМИРОВА ПОПОВА** от Катедрата по стара и средновековна история към същия факултет . Средното си образование доц Попова е получила в НГДЕК „Константин Кирил Философ”. През 1995 г. завършва специалност „История” в СУ „Климент Охридски” със специализация „История на Византия и балканските народи. След това е редовен докторант в Института по Балканистика към БАН и през 2001 г. защитава докторска дисертация на тема „Византийски интелектуалци в културата на Италия- втората половина на XIV в.- началото на XV в” .От 2001 е старши асистент в Историческия факултет, а от 2006 доцент по средновековна обща история към същия факултет. В периода 2000-2009 последователно е

специализирала в Атина/2000/, Кьолн/2003/, Флоренция/2003/, и през 2009 в Мюнхен като стипендиант на фондация „Александър фон Хумболд“. Изброените специализации спомагат за израстването на доц. Ивайла Попово като надежден млад учен .Не случайно през 2003 г. тя е удостоена с наградата за млад учен в СУ „Климент Охридски“.

Няколко са основни научни области в които тя се изявява като учен и преподавател, а именно История на Средновековна Европа; История на Византия, Средновековна история и култура на Балканите. Важно е също така да се отбележи ,че изброените области са тясно свързани и съответстват на учебните дисциплини, които кандидатът за професор преподава в ИФ на СУ , а именно са Средновековна обща история (лекции); Средновековният Университет (бакалавърски спецкурс), Византия – Италия. Интелектуални взаимодействия през епохата на Ренесанса (бакалавърски спецкурс), Ренесансовото Папство и Балканите през XV в. (бакалавърски спецкурс), Балканите между Изтока и Запада през XIV - XV в. – културна типология (магистърски спецкурс), Дипломатията през Късното Средновековие (Византия – Западна Европа) (магистърски спецкурс), Жената през Средновековието (магистърски спецкурс), Култура на Палеологова Византия (магистърски спецкурс), Източното Средиземноморие XIII – XV в. – контактна зона (магистърски спецкурс), Изкуството на Италианския Ренесанс (магистърски спецкурс). Активната преподавателска дейност на доц. Ивайла Попова се доказва и от нейното ръководството на петима докторанти за периода 2008-2018 г. , трима от които вече са защитили успешно.

За участие в конкурса са представени една монография */Средновековните Балкани през погледа на европейски пътешественици (14 – 15 в.)*. Издание на КМНЦ, БАН, София, 2018./, 29 статии и студии , от които три на чужд език и участие в учебник за 6 клас. Един общ поглед върху научната продукция показва ,че тя е едно своеобразно продължение, разширение и задълбочаване на тематиката , която занимава доц Ивайла Попова още в началото на научната и кариера , а именно политическите и културни връзки и взаимодействия между Европейски Запад, Византия и Балканите през Късното средновековие. Тази продукция е поредното доказателство ,че в последните десетилетия колегите по обща медиевистика в ИФ отдават все по-голямо значение на превода и въвеждането в научно обръщение на малко познати на българската медиевистична общност извори. Тези извори позволяват да се разкрият нови аспекти в историята на Европа и Балканите през 14 и 15 в. – време изпълнени с динамика, когато се прекроява политическата карта на Европа , а нейните народи се изправят пред нови културни и религиозни предизвикателства. Важно място за изучаването на тези процеси имат една значителна част от достигналите до нас пътеписи за Балканите за периода 14-15 в. Те са именно и в центъра на представената монография. От представения списък с публикации се вижда ,че нейното написване е предхождано от редица статии, в които се анализират един или друг пътепис в контекста на общоевропейски и балкански проблеми за периода 14-15 в. По мое мнение монографията е един сполучлив опит към многобройната наша и чужда книжнина посветена на този тип извори да се внесе допълнителна светлина върху един по същество имагологичен

проблем ,а именно как в процеса на едно пътуване се гради представата за „другия“. За тази цел са въведени в научно обръщение 35 текста на автори-поклонници, дипломати шпиони, военни авантюристи и др. минали през Балканите и споделили в писано слово своите впечатления и преживелици при срещата с балканското население и османската власт. Монографията притежава ясна и логична структура ,в центъра на която е направена типология на сведенията, които откриваме в един или друг пътепис- градове и градоустройство, бит , култура, обичаи, облекло на населението , забелязани археологически останки, природни феномени и т.н. Приведените текстове са анализирани внимателно и задълбочено Читателят на монографията може да научи редица нови и любопитни неща за балканските обичаи и нрави отразени от западноевропейските пътешественици , Направен е сполучлив опит за сравнения между информацията, която понякога дават за един и също обект различни автори.Може да се заключи ,че монографията е несъмнен атестат за творческа зрелост на нейния автор. Този извод може да се подкрепи и с факта, че своите научни наблюдения и резултати доц Ивайла Попова е споделила в редица наши /9/ и чужди/10 /научни форуми.Трябва да се отбележи също и активното и участие в научни проекти на СУ/6/ и на Фонда за научни изследвания/2/.

В заключение на моето становище искам да припомня ,че познавам Ивайла още от миналия век, когато беше моя ученичка в НГДЕК, а по-късно и студентка в СУ. Радвам се ,че проявената от нея любознателност в часовете ми по средновековна култура, съчетани с познанията по класически и модерни езици бяха впрегнати след завършването на Софийския университет в една успешна научна

кариера. Доц Попова има своя несъмнен принос в издигане авторитета и мястото на общата медиевистика в цялостното преподаване по история в Историческия факултет. Ето защо без колебание препоръчвам на членовете на уважаемото жури да гласуват с положителен вот и присъдят на доц Ивайла Попова научно-преподавателската длъжност „професор“.

14 ноември 2018 г.

Проф. дин Петър Ангелов